

Thomas Båhl
Gammelv
9143 SKIBOTN

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på gaupe i B-området i Storfjord og Kåfjord

Fylkesmannen i Troms viser til din søknad om skadefellingstillatelse på gaupe. Søknaden er datert 15.3.2018 og har vår ref. 2018/411-12. Fylkesmannen fatter slikt

– Vedtak –

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og 77 jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9 og § 13 avslår Fylkesmannen søknad om skadefellingstillatelse på gaupe i B-området i Storfjord og Kåfjord.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Reinsdyrene til Helligskogen reinbeitedistrikt har begynt å trekke nordover mot kalvingsområder i Storfjord og Kåfjord. Simler med nyfødte kalver er veldig vår for forstyrrelser, og kan i tilfeller forlate kalven ved for eksempel rovdyrangrep.

Det er per 15.03.18 dokumentert fire gaupedrepte reinsdyr innenfor de siste ukene i B-området for gaupe, og det kan ikke utelukkes at det er flere som er tatt grunnet ulendt topografi bl.a. på funnstedene.

Søker vurderer skadefelling som et både akutt og langsiktig skadeforebyggende tiltak for reinsdyrene i Helligskogen reinbeitedistrikt.

Fylkesmannens vurdering av søknaden

For informasjon om rammer, målsettinger og organisering av forvaltning av rovvilt, se forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, kapittel 3.

I brev av 16.2.2018 delegerte Miljødirektoratet en kvote for betinget skadefelling av gaupe til region 8. Kvoten var to gauper. En gaupe av denne kvoten er felt på skadefellingstillatelse i Kvænangen kommune. Restkvote per 16.3.2018 er på én gaupe. Per dato pågår det skadefellingsforsøk på én gaupe i Porsanger kommune.

Kunnskapsgrunnlaget for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet skal være best mulig jf. naturmangfoldloven § 8. Det skal også gjøres en vurdering av den samlede belastningen tiltaket vil medføre på naturmangfold (§ 10). Dersom man er usikker på konsekvenser for viktig naturmangfold skal det vurderes om føre-var-prinsippet (§ 9) skal legges til grunn for ikke å gjennomføre tiltaket.

Årlige rapporter fra Rovdata på bestandsstatus for gaupe, som *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017*, *Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 2-2017* og *NINA rapport 1179*, har bidratt til god kunnskap om gaupas bestandssituasjon regionalt og nasjonalt, og om hvilken effekt en felling vil ha på bestanden. Forskning utført av Scandlynx har gitt mye kunnskap om gaupas overlevelse og reproduksjon, arealbruk og drapstakt på beitedyr, blant annet gjennom NINA minirapport 450, *Gaupe og jerv i Troms og Finnmark*, *Statusrapport Scandlynx 2012–2013*, og NINA rapport 1200, *Gaupe og jerv i reinbeiteland*, *Sluttrapport for Scandlynx Troms og Finnmark 2007–2014*.

Registreringsperioden 2016/2017 ble det registrert seks familiegrupper av gaupe i Troms, ingen i Finnmark. Familiegrupper av gaupe registreres fra 1. oktober og ut februar. Resultatet for registreringsperioden 2017/2018 foreligger ikke enda. Ut fra Fylkesmannens tolkning av data i rovbasen ser det ut til at registreringene vil tilsi fire ulike familiegrupper av gaupe i region 8. En i Målselv, en i Storfjord, en i Lyngen og en i Alta. Tilgrensende til regionen er det registrert en familiegruppe i Evenes og det er registrert en familiegruppe på svensk side nord for Torneträsk.

Naturmangfoldloven § 10 sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Foruten mennesker, har gaupa få/ingen naturlige predatorer. Avgangen av gaupe i regionen, som i landet for øvrig, skjer i hovedsak gjennom kvotejakt eller skadefelling, slik at rovviltforvaltningen i stor grad selv kontrollerer den samlede belastningen på gaupe i regionen. De siste årene har det vært et betydelig uttak av gaupe i regionen. Trenden er at uttaket, sammen med registrert bestand har gått noe ned. Dette, sammen med få registrert ynglinger denne sesongen, kan indikere at den samlede belastningen for gaupebestanden blir for høy, om det tas ut gaupe nå. Vi har tillagt føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 vekt i vår vurdering.

Naturmangfoldloven § 11 sier at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Naturmangfoldloven § 12 gjelder miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Fylkesmannen vurderer at det ikke er relevant å vurdere §§ 11 og 12 i denne saken som gjelder skadefelling av gaupe.

Skadefellingsforsøk er et virkemiddel for å løse en akutt skadesituasjon i et område forårsaket av bestemte individer. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jamfør rovviltforskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Ved vurdering av fellingstillatelse skal det særlig tas hensyn til:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Mulighetene for å gjennomføre forebyggende tiltak

Området er et B-området for gaupe og det er viktig beiteområde og kalvingsland for rein. Per 19.3.2018 er det i mars funnet fem reinkadaver tatt av gaupe i dette området. Fire ved Duolbajávrrit 12.3–14.3, og ett lengre ut mot Nordnesfjellet, ved Bálggesvárri, funnet 8.3. Vi forstår at det er utfordrende å finne kadaver i dette terrenget, særlig i bratte områder og kupert skogsterreng.

Det går frem av forvaltningsplanen at utenfor A-områdene skal næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser ha prioritet. Rovviltnemnda er klare på at rovviltbestandenes overlevelse skal sikres innenfor de områder som er prioritert den enkelte rovviltart. Videre skriver rovviltnemnda at de vil arbeide for at det ikke skal være rovvilt som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder. Rovviltnemnda sier at forvaltningen skal gjøre det den kan, innenfor gitte rammer, for å forhindre at slike situasjoner oppstår.

Vi vet at rein er preferert bytte for gaupe, og at det er et potensiale for fremtidige skader. Gauper bruker store områder, så store at det er tvilsomt det finnes gauper i Troms og Finnmark som utelukkende bruker A-områder.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at gaupa og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at gaupe forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot naturgrunnlaget for samisk kultur, jf. naturmangfoldloven § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Nå er registrert gaupebestand i region 8 godt under bestandsmålet. Om gaupe som tar beitedyr i B-områder, tas ut i dette og tilsvarende tilfeller, ser vi ikke at bestandsmålet kan nåes, heller ikke på sikt. Vi ser ikke at uttak av gaupe i dette tilfellet er innenfor rammene av rovviltforskriften og naturmangfoldloven.

I dette tilfellet mener vi forebyggende tiltak må prøves i større utstrekning. Kanskje er det mulig å kombinere tilsyn og føring, for å holde dyrene mer samlet, og borte fra områder med størst risiko for predasjon fra gaupe. Tiltak for å avverge videre tapsutvikling må prøves.

Fylkesmannen ber om at vi holdes oppdatert om videre utvikling frem mot kalvingstiden.

Med hilsen

Evvy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer